

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **V. A.**, zast. Mgr. Jindřichem Lechovským, advokátem, se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 12. 2016, č. j. OAM-777/ZA-ZA06-ZA18-2016, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 20. 2. 2017, č. j. 4 Az 68/2016 - 24,

takto:

I. V řízení **se pokračuje.**

II. Kasační stížnost **se zamítá.**

III. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu řízení o kasační stížnosti.

IV. Soudem ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Jindřichu Lechovskému, advokátovi, se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha, **se přiznává** odměna a náhrada hotových výdajů za zastupování žalobce v řízení o kasační stížnosti ve výši celkem 12.342 Kč. Tato částka bude zástupci žalobce vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku. Náklady právního zastoupení žalobce nese stát.

Odůvodnění:

I. Dosavadní průběh řízení

[1] Žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím rozhodl o neudělení mezinárodní ochrany podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.

[2] Žalobce se žalobou podanou u Městského soudu v Praze dne 6. 12. 2016 domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného. Městský soud nejprve usnesením ze dne 19. 12. 2016, č. j. 4 Az 68/2016 - 17, vyzval na základě § 37 odst. 1 a 5 s. ř. s. žalobce k náležitému doplnění žaloby, tj. uvedení toho, které výroky rozhodnutí žalobce napadá a z jakých důvodů považuje napadené výroky za nezákonné nebo nicotné, a jaké důkazy k prokázání svých tvrzení žalobce navrhuje provést. Žaloba totiž nesplňovala zákonné požadavky dle § 71 odst. 1. s. ř. s, a nebyla tak způsobilá k projednání. Žalobce však žalobu ve stanovené lhůtě nedoplnil. Městský soud proto v záhlaví uvedeným usnesením odmítl předmětnou žalobu.

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl shora uvedené usnesení městského soudu dne 9. 3. 2017 kasační stížností, kterou doplnil prostřednictvím advokáta, který mu byl ustanoven usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 5. 2017, č. j. 4 Azs 50/2017 - 28. Stěžovatel tvrdí, že městský soud nemohl žalobu odmítnout pro absenci žalobních bodů. Dále poukazuje na to, že stěžovateli nebyla řádně doručena výzva k doplnění žaloby, a to bez ohledu na to, že stěžovatel údajně neměl označenou schránku. Nejvyšší soud ve svém rozsudku ze dne 5. 6. 2014, sp. zn. 21 Cdo 1094/2014 uvedl, že vrácení písemnosti odesílajícímu soudu bez zanechání výzvy k vyzvednutí písemnosti podle § 49 odst. 2 o. s. ř. v místě doručování je nepřípustné s tím, že *pokud schránku adresát nemá, je možné výzvu zanechat na jiném vhodném místě, například na dveřích bytové jednotky, domu apod.* Postup městského soudu vyvěšením písemnosti na úřední desce soudu nemůže, pro výše uvedené pochybení při přednostním doručování, dle stěžovatele obstát.

[4] Žalovaný se ke kasační stížnosti vyjádřil tak, že žaloba, která neobsahovala žádný žalobní bod, byla podána v poslední den lhůty pro její podání. Ta takovýchto okolností již soud nebyl povinen stěžovatele k doplnění žaloby vůbec vyzývat, neboť po uplynutí lhůty pro podání žaloby již žalobní body nebylo možné doplnit. Proto případné pochybení soudu při doručování výzvy nemohlo mít vliv na zákonnost odmítnutí žaloby.

[5] V replice ze dne 13. 7. 2017 stěžovatel s poukazem na rozsudek NSS ze dne 31. 5. 2017, č. j. 5 Azs 100/2017 - 34, dále vyčetl městskému soudu, že řádně nesplnil svoji povinnost vyzvat jej k doplnění žaloby. V citovaném rozsudku Nejvyšší správní soud poukazuje na specifikum režimu azylového řízení, které se v daných okolnostech liší od jiných správních řízení. Především jde o relativně krátkou lhůtu pro podání žaloby. Dále také o fakt, že žalobci jsou většinou cizinci, kteří se často neorientují v českém právním řádu a nemají vlastní prostředky na získání právní pomoci. Pro výše uvedené by, dle citovaného rozsudku NSS, vady spočívající v nedostatečně identifikovaných žalobních bodech, měly být odstraňovány postupem podle § 37 odst. 5 s. ř. s. i po marném uplynutí lhůty pro podání žaloby.

[6] Nejvyšší správní soud usnesením dne 28. 7. 2017, č. j. 4 Azs 50/2017 - 62, přerušil řízení o kasační stížnosti. Důvodem bylo postoupení typově shodného případu ve věci sp. zn. 10 Azs 65/2017 rozšířenému senátu NSS ke sjednocení dosavadní judikatury v dané problematice.

[7] Protože rozšířený senátu usnesením ze dne 20. 3. 2018, č. j. 10 Azs 65/2017 - 72, rozhodl, odpadl důvod, pro který bylo řízení přerušeno a Nejvyšší správní soud proto výrokem I tohoto rozsudku vyslovil, že v řízení se pokračuje.

II. Posouzení kasační stížnosti

[8] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů.
[9] Vzhledem k dosavadnímu rozpornému vývoji judikatury NSS v předmětné otázce (srov. níže) lze podanou kasační stížnost považovat ve smyslu § 104a s. ř. s. za přijatelnou. K otázce nezbytné míry konkretizace žalobních bodů se Nejvyšší správní soud již opakovaně vyjadřoval a to i s protichůdnými závěry.

[10] Kasační stížnost není důvodná.

[11] Rozšířený senát NSS se v aktuálním usnesení ze dne 20. 3. 2018, č. j. 10 Azs 65/2017 - 72, pro přetrvávající rozpory při rozhodování předmětné problematiky, k otázce konkrétnosti a individualizované formulace žalobních bodů vyjádřil jednoznačným odmítnutím čistě formalistického pojetí žalobních bodů a to i navzdory případným nepříznivým okolnostem, které žadatelům o mezinárodní ochranu řádnou formulaci žalobních bodů mohou komplikovat. Ve své argumentaci odkázal na dříve vydané rozsudky rozšířeného senátu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005 - 58, č. 835/2006 Sb. NSS, a ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 - 78, č. 2162/2011 Sb. NSS. V těchto rozšířené senáty především poukázaly na potřebu tvrzení seznatelného skutkového děje, který je individuálně odlišitelný na základě okolností případu ve vztahu ke konkrétnímu žalobci. Konkrétně za žalobní body nelze považovat *„výčet různých ustanovení zákona, a sice zákona č. 71/1967 Sb. o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „spr. ř.“), a zákona o azylu, která měl žalovaný podle jeho názoru porušit. Spolu s tímto výčtem citoval stěžovatel podstatný obsah těchto ustanovení, a to tak, že informaci o textu ustanovení jazykově formuloval ve vztahu ke své osobě (např. uvedl: 'odůvodnění napadeného rozhodnutí mě nepřesvědčilo o jeho správnosti' či 'správní orgán (...) nevedl azylové řízení tak, aby posílil moji důvěru ve správnost jeho rozhodování, a napadené rozhodnutí nepovažuji za přesvědčivé')“* Ani opakované nerespektování dříve vydaných rozsudků rozšířeného senátu NSS (např. v rozsudku č. j. 5 Azs 100/2017 - 34, na který stěžovatel poukazoval) nezakládá možnost se od jejich závěrů dále věcně odchylovat.

[12] Nejvyšší správní soud se v nyní projednávané věci ztotožňuje s posledně citovaným usnesením rozšířeného senátu NSS. Jako žalobní bod nemůže obstát pouhé tvrzení „obvyklých“ nezákonností, k nimž při vyřizování věcí určitého druhu může docházet. Stejně tak se nelze spokojit ani s pouhým výčtem zákonných ustanovení, které měly být ve vztahu k žalobci porušeny. V žalobním bodě musí být zcela jasně individualizovaný, a tedy od charakteristiky jiných konkrétních skutkových dějů či okolností jednoznačně odlišitelný popis vnímání stavu věci žalobcem. Nejvyšší správní soud nehodlá dále právní

pozadí problematiky rozvádět a v dalším již zcela odkazuje na závěry výše citovaných rozhodnutí rozšířeného senátu, včetně usnesení rozšířeného senátu ze dne 20. 3. 2018, č. j. 10 Azs 65/2017 - 75.

[13] Stěžovatel v projednávané věci v žalobě uvedl v části II nezákonnosti napadeného rozhodnutí žalovaného způsobem zcela identickým jako ve věci sp. zn. 2 Azs 92/2005. Uvedl pouze výčet porušených ustanovení správního řádu a zákona o azylu bez jakékoli individualizace na věc stěžovatele. Žaloba stěžovatele ze dne 6. 12. 2016 proto žádný žalobní bod neobsahovala. Žaloba byla dne 6. 12. 2016, tj. v poslední den lhůty pro její podání předána k poštovní přepravě a městskému soudu byla doručena až 7. 12. 2016, tj. po uplynutí lhůty k jejímu podání.

[14] Postupem soudu v případě podání žaloby, která neobsahuje ani jeden žalobní bod se zabýval rovněž rozšířený senát v rozsudku ze dne 20. 3. 2018, č. j. 3 Azs 66/2017 - 31. V takovém případě musí krajský soud postupovat podle § 37 odst. 5 s. ř. s. a vadu žaloby se pokusit odstranit pomocí výzvy, avšak pouze v případě, že proto zbývá určitý časový prostor, neboť doplnit žalobní body je možné pouze v běhu lhůty pro podání žaloby: „*Soud je povinen vyzvat žalobce k doplnění žalobních bodů, je-li ještě se zřetelem na konkrétní situaci pravděpodobné, že žalobce bude s to žalobu včas, tedy ve lhůtě pro podání žaloby, doplnit. Pro posouzení možnosti doplnění žaloby, zbývá-li jen několik málo dnů do konce lhůty pro podání žaloby, bude klíčové, zda může soud žalobci nebo jeho zástupci doručit výzvu rychle, typicky disponují-li tyto osoby datovou schránkou, anebo má soud povinnost doručit na elektronickou adresu, kterou adresát sdělil soudu (za podmínek § 46 odst. 2 o. s. ř., ve spojení s § 42 odst. 5 s. ř. s.). Naproti tomu, bylo-li by třeba žalobci nebo jeho zástupci doručovat výzvu poštou, nemá soud povinnost vyzvat jej k doplnění žalobních bodů, byť ještě k doplnění žaloby zbývá několik málo dnů; takováto výzva by zpravidla nemohla být poštou žalobci doručena včas, aby ji žalobce stihl vyhovět*.“

[15] V projednávané věci byla žaloba doručena soudu už po uplynutí lhůty pro podání žaloby, z povahy věci tedy již nebylo možné vadu spočívající v absenci žalobního bodu odstranit. Proto ani neměl městský soud k odstranění vad žaloby stěžovatele vyzývat. Pokud tak přesto učinil, nejedná se však o vadu, která by mohla mít vliv na zákonnost usnesení o odmítnutí žaloby. V důsledku uvedeného však ani případná vada při doručování výzvy k odstranění vad žaloby nemohla představovat podstatnou vadu řízení. Byla-li by výzva stěžovateli řádně doručena, žalobu podle výzvy stejně nedoplnil. Pokud by výzva, která tak jako tak vydávána být neměla, stěžovateli řádně doručena nebyla, rovněž by to nemohlo představovat jakékoli porušení práv stěžovatele. Argumentace stěžovatele ohledně údajných vad při doručování výzvy k doplnění žaloby tedy nemají žádnou právní relevanci.

III. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[16] Nejvyšší správní soud neshledal námitky stěžovatele důvodnými, proto kasační stížnost zamítl podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s.

[17] O nákladech řízení Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel ve věci nebyl úspěšný, a právo na náhradu nákladů řízení tedy nemá. Žalovanému pak nevznikly náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti.

[18] Zástupce stěžovatele, který byl stěžovateli ustanoven usnesením NSS ze dne 10. 5. 2017, č. j. 4 Azs 50/2017 - 28, se podle § 35 odst. 9 s. ř. s. s přihlédnutím k § 7 bodu 5, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a) a d) ve spojení s odst. 3 a § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), přiznává odměna za zastupování ve výši 9.300 Kč za tři úkony právní služby (převzetí zastoupení, včetně seznámení se se soudním spisem dne 25. 5. 2017, sepsání doplnění kasační stížnosti ze dne 16. 6. 2017 a replika stěžovatele na vyjádření žalobce ze dne 13. 7. 2017) a paušální náhrada hotových výdajů 900 Kč, celkem tedy částka 10.200 Kč. Jelikož ustanovený zástupce je plátcem DPH, jeho odměna se zvyšuje o tuto daň na částku 12.342 Kč, která mu bude proplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku. Náklady právního zastoupení stěžovatele nese stát.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. dubna 2018

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu